

Biznesa katedras

Profesionālās maģistra studiju programmas
„Uzņēmējdarbības vadība”

STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS

par 2017./2018. studiju gadu

Programmas direktors

I. Slūka

Katedras vadītājs

L.Rutka

Rīgā

2018

Satura rādītājs

I Studiju programmas “Uzņēmējdarbības vadība” raksturojums.....	3
K9. Studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, mērķu un uzdevumu, uzņemšanas nosacījumu savstarpējā atbilstība	3
1.Studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” parametri	3
2.Statistikas dati par studējošiem studiju programmā un to analīze.....	5
3. Studiju programmas parametru sasaiste	8
K10. Studiju programmas saturs	9
1. Studiju kursu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm.....	10
2. Studiju kursu savstarpējās sasaistes un atbilstības studiju programmas mērķim un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums	10
3. Studiju īstenošanas metožu un vērtēšanas atbilstības studiju kursu rezultātu un izvirzītā studiju programmas mērķa sasniegšanai novērtējums, iekļaujot informāciju, kā tiek ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi	11
4. Studējošo prakses sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums	12
5. Studējošo noslēgumu darbu tēmu analīze un novērtējums.....	13
6. Studējošo aptauju rezultātu analīze	14
7. Absolventu un darba devēju analīze.....	16
8.Studiju programmas atbilstība valsts standartiem augstākajā izglītībā un profesiju standartam novērtējums.....	17
K11. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	18
1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmai novērtējums.....	19
K12. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas.....	20
1.Studiju programmas absolventu nodarbinātības novērtējums.....	20
2.Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas.....	21
Pielikumi.....	23

I Studiju programmas “Uzņēmējdarbības vadība” raksturojums

K9. Studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, mērķu un uzdevumu, uzņemšanas nosacījumu savstarpējā atbilstība

1.Studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” parametri

Studiju programmas nosaukums	Uzņēmējdarbības vadība	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Business Management	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	47375	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	Profesionālā maģistra studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (EKI)	7.līmenis	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā	„Uzņēmuma vadītājs/vadītāja vietnieks”	
Studiju programmas apjoms (KP)	60 KP un 70 KP	
Īstenošanas forma, veids, ilgums un īstenošanas valoda		
Pilna laika klātiešana 60 KP	1,5 gadi	krievu
Pilna laika klātiešana 70 KP	2 gadi	krievu
Nepilna laika neklātiešana 60 KP (tālmācība)	2 gadi	latviešu un krievu
Nepilna laika neklātiešana 70 KP (tālmācība)	2,5 gadi	latviešu un krievu
Īstenošanas vieta	Rīga, Meža iela 3	
Studiju programmas direktors	Inese Slūka, Mg.sc.soc.	
Uzņemšanas prasības	Iepriekšējā izglītība: ○ Studējošie ar iepriekš iegūtu profesionālo bakalaura izglītību vadībiznības, uzņēmējdarbības, ekonomikas, finanšu vai radniecīgā jomā un ar iepriekš iegūtu attiecīgu 5.līmeņa profesionālo kvalifikāciju apgūst programmu 60KP apjomā, studiju ilgums 1,5 gadi (klātiešana) vai 2 gadi (neklātiešana) (t.sk. prakse 6 KP apjomā). ○ Studējošie ar iepriekš iegūtu akadēmisko profilējošo vai profesionālo bakalaura grādu neprofilējošā jomā, kas nav radniecīga studiju programmas nozarei/tematiskajai grupai, t.i. jebkura izglītība, izņemot, vadībiznības, uzņēmējdarbības, ekonomikas, finanšu vai radniecīgā jomā apgūst programmu 70 KP apjomā, studiju ilgums 2 gadi (t.sk. prakse 6 KP apjomā). ○ Reģistrējoties studijām krievu valodā, reflektantiem no ārvalstīm papildus minētajām prasībām, jākārt RISEBA sagatavots tests krievu valodā. Uzņemšana notiek saskaņā ar UZŅEMŠANAS NOTEIKUMIEM, kas katru gadu tiek apstiprināti Senātā.	
Studiju turpināšanas iespējas	Doktora studiju programma	
Citas attiecīgās augstskolas studiju programma, kurā studiju programmas slēgšanas	- Transporta un Sakaru institūts, saskaņā ar 2002.gada 29.aprīlī noslēgto vienošanos; - Biznesa augstskola “Turība”, saskaņā ar 2004.gada	

gadījumā augstskola nodrošina studējošiem iespēju turpināt izglītības ieguvu	16.decembrī noslēgto līgumu Nr.594-2004; - Banku augstskola, saskaņā ar 2005.gada 16.maijā noslēgto sadarbības līgumu.
Studiju programmas mērķis	Attīstīt studējošo zināšanas uzņēmējdarbības vadībā un vadībzinībās, un nodrošinot teorētisko atziņu praktisko pielietojumu, sagatavot kompetentus uzņēmējdarbības vadītājus praktiskajam, jaunrades un pētnieciskajam darbam dažādos uzņēmumos Latvijā un ārvalstī.
Studiju programmas uzdevumi	1. Nodrošināt studiju rezultātu (zināšanu, prasmju un kompetences) sasniegšanu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei. 2. Attīstīt analītisku un integrētu izpratni par vadībzinību disciplīnām, attīstot un pilnveidojot prasmes un iemaņas uzņēmējdarbībā, tajā skaitā pētījumu veikšanā uzņēmējdarbības vadības jomā. 3. Izkopt studējošo prasmes strādāt patstāvīgi un komandā, komunicēt un sadarboties, sistemātiski un radoši pielietot teorētiskās zināšanas un pieredzi, risināt kompleksas uzņēmējdarbības problēmas un pieņemt pamatotus lēmumus. 4. Īstenot sadarbību ar citām augstskolām, institūcijām, organizācijām, darba devējiem, piesaistot programmas īstenošanā pieredzējušus, profesionālus mācībspēkus un nozares vieslektorus.
Studiju programmas rezultāti	<u>Zināšanas:</u> MUV-Z1: Spēj parādīt padziļinātas zināšanas un izpratni uzņēmējdarbībā atbilstoši vadībzinības jomas teorētiskajām nostādnēm, jaunākajiem atklājumiem un pētījumiem MUV-Z2: Spēj parādīt padziļinātas zināšanas radošai problēmu risināšanai, pētniecībai un vadības procesu nodrošināšanai uzņēmumā sarežģītos un neprognozējamos apstākļos, tajā skaitā darbojoties saskarē ar citām vadībzinības jomām <u>Prasmes:</u> MUV-P3: Prot patstāvīgi izmantot teoriju, metodes un pieejas problēmu risināšanai un uzņēmuma attīstībai, lai veiktu augsti kvalificētas uzņēmējdarbības vadītāja profesionālās funkcijas. MUV-P4: Spēj argumentēti prezentēt, izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem vadībzinību nozares un uzņēmējdarbības jomas aspektiem MUV-P5: Spēj sadarboties, vadīt komandu sarežģītos un neprognozējamos apstākļos, uzņemties atbildību par tās rezultātiem, plānot, analizēt un izvērtēt rezultātus, tādējādi veicinot attīstību, jaunu zināšanu radīšanu un uzņēmējdarbības attīstību <u>Kompetences:</u> MUV-K6: Spēj izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas uzņēmējdarbībā, pieņemt un pamatot lēmumus kompleksu vadības problēmu risināšanai MUV-K7: Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu profesionālas uzņēmējdarbības vadības attīstībā, parādot izpratni

	un atbildību un izvērtējot iespējamo ietekmi uz organizāciju, vidi un sabiedrību
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas raksturojums pēc studiju ilguma un apjoma ir norādīts 1.tabulā un 2.tabulā.

1.tabula

60 KP studiju programmas rādītāji

Apjoms kredītpunktos	60KP
Studiju ilgums gados	1,5 gadi (pilna laika studijas), 2 gadi (nepilna laika klātie)
Iegūstamais grāds un/vai kvalifikācija	profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā/ -
Uzņemšanas prasības	iepriekš iegūts profesionālo bakalaura izglītību vadībizinības, uzņēmējdarbības, ekonomikas, finanšu vai radniecīgā jomā un ar iepriekš iegūtu attiecīgu 5.līmeņa profesionālo kvalifikāciju apgūst programmu

2.tabula

70 KP studiju programmas rādītāji

Apjoms kredītpunktos	70KP
Studiju ilgums gados	2 gadi (pilna laika klātie), 2,5 gadi (nepilna laika neklātie)
Iegūstamais grāds un/vai kvalifikācija	profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā/ -
Uzņemšanas prasības	iegūts akadēmiskais profilējošais vai profesionālais bakalaura grāds neprofilējošā jomā, kas nav radniecīga studiju programmas nozarei/tematiskajai grupai, t.i., jebkura izglītība, izņemot, vadībizinības, uzņēmējdarbības, ekonomikas, finanšu vai radniecīgā jomā

Programmas mērķauditorija ir gan uzņēmējdarbības vadībā strādājošie privātā un publiskā sektorā Latvijā un ārvalstīs.

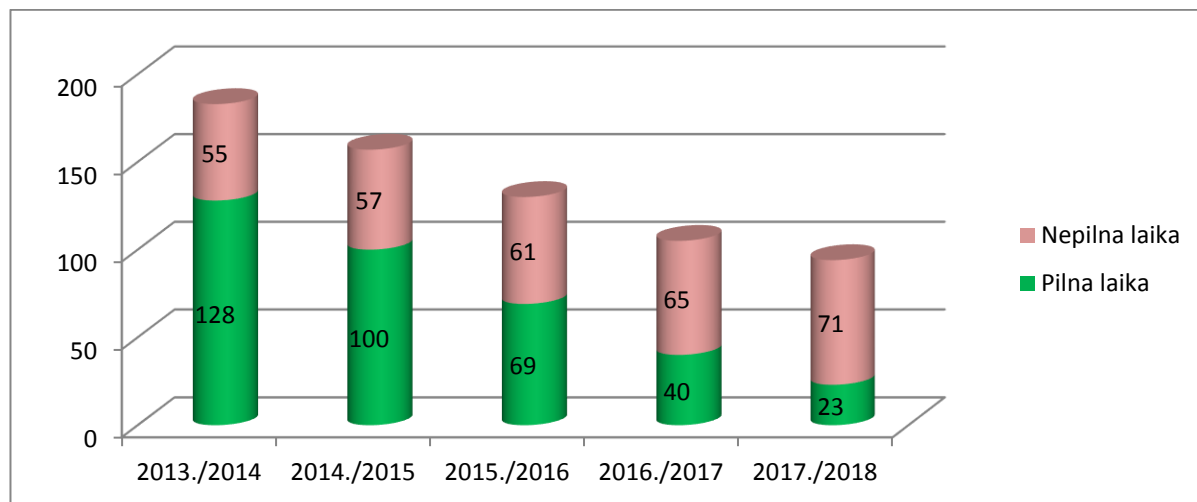
Programma ir veidota ne tikai Latvijas, bet arī ārvalstu valstu tirgum, līdz ar to tā tiek piedāvāta latviešu un krievu valodā.

2.Statistikas dati par studējošiem studiju programmā un to analīze

Studējošo skaits, valoda, finansējuma avoti

Maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība” 2017./2018.studiju gadā tika īstenota latviešu un krievu valodā nepilna laika neklāties studiju formā, kā arī studijas pabeidza iepriekšējos gados pilna laika studijās krievu valodā imatrikulētie studenti. Visi studējošie par privāto finansējumu.

2017./2018.studiju gadā kopējais studējošo skaits programmā „Uzņēmējdarbības vadība” bija 94 studenti, kas ir par 9% mazāk nekā 2016./2017.st.gadā, kad kopējais studējošo skaits programmā bija 105 studenti. Kopējo studentu skaitu 2017./2018.studiju gada veidoja 71 (jeb 76%) nepilna laika un 23 (jeb 24%) pilna laika studenti. Kopējo studentu skaita samazinājumu pamato tas, ka maģistra studiju programma netika atvērta pilna laika klātienē nedz latviešu, nedz krievu plūsmā.

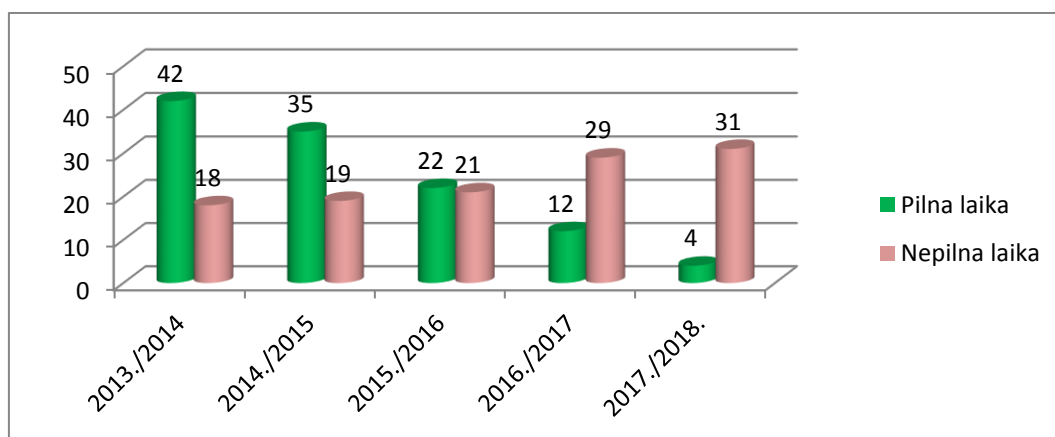

1.attēls. Studentu skaita dinamika maģistra studiju programmā „Uzņēmējdarbības vadība” (CSP dati)

Jāatzīmē, ka šajā studiju gadā, tāpat kā iepriekšējos, studentu skaits ir palielinājies nepilna laika neklātienes studiju plūsmā (tālmācībā), kas ir saistīts ar tālmācības popularitātes paaugstināšanos, mūsdienīgi strauji mainīgo vidi un e-vides izmantošanas iespējām studijās.

Imatrikulēto studentu skaits

2017./2018.studiju gadā tika imatrikulēti 35 studenti, no tiem 4 studenti (11%) tika imatrikulēti pilna laika studijās un 31 (89%) - nepilna laika studijās (skat.2.att.). 2017./2018.studiju gadā tika uzņemts par 6 studentiem mazāk nekā iepriekšējā studiju gadā.

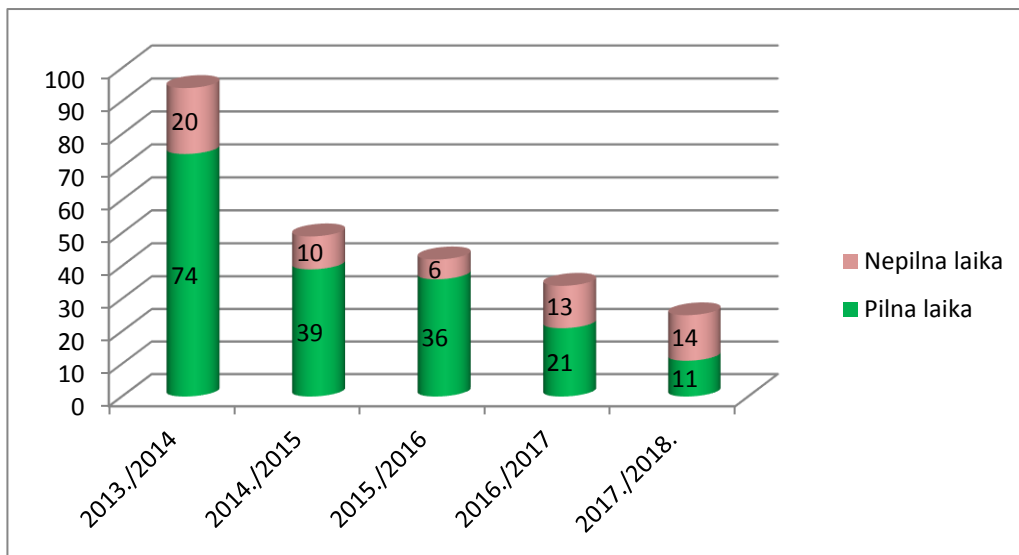

2.attēls. Imatrikulēto studentu skaita dinamika studiju programmā „Uzņēmējdarbības vadība” (CSP dati)

Kopumā secināms, ka pieaug tālmācības studiju popularitāte, līdz ar to ir jāturpina uzlabot tālmācības studiju kvalitāti un piedāvājumu. Pilna laika studiju programmā imatrikulēto studentu skaits samazinājies. 4 imatrikulētie studenti ir studenti ar profilējošo izglītību, kas pievienojās iepriekšējā studiju gada neprofilējošo studentu grupai.

Absolventu skaits

2017./2018.studiju gadā profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā tika piešķirts 25 studentiem, tajā skaitā 11 pilna laika un 14 nepilna laika studējošiem (skat 3.att.).

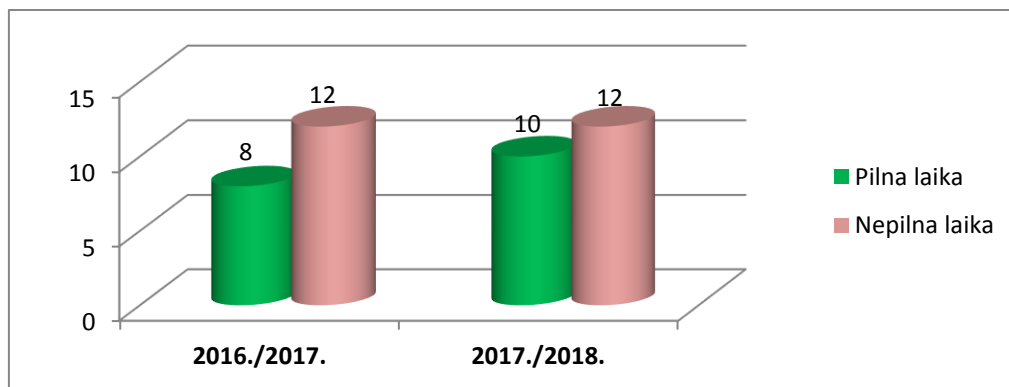

3.attēls. Absolventu skaita dinamika studiju programmā „Uzņēmējdarbības vadība” (CSP dati)

Kā redzams 1.3. attēlā, absolventu skaits visstraujāk krities 2014./2015.studiju gadā, kas pamatojams ar pilna laika klātienes studiju programmu neatvēršanu iepriekšējos studiju gados. Atbilstoši studiju skaitam un imatrikulēto skaitam, ir palielinājies absolventu skaits nepilna laika studijās.

Studējošo atbirums

2017./2018.studiju gadā tika atskaitīti 22 studenti, no tiem 10 bija pilna laika studenti, savukārt 12 – tālmācības studenti (skat.4.att.).

4.attēls. Studējošo atbiruma dinamika studiju programmā „Uzņēmējdarbības vadība” (CSP dati)

Pilna laika studijās kā galvenais atbiruma iemesls bija studiju neuzsākšana pēc studiju pārtraukuma un tie bija 8 studenti, kā arī 2 studenti tika atskaitīti par studiju plāna nepildīšanu. Kopumā salīdzinot ar iepriekšējo studiju gadu, atbirums ir par 2 studentiem lielāks, kas saistīts ar lielāku pilna laika studentu skaitu iepriekšējos studiju gados.

Nepilna laika studijās 2017./2018.studiju gadā un iepriekšējā studiju gadā studējoši atbiruma skaits nav mainījies. Atskaitīšanas iemesli nepilna laika studijās bijuši šādi: 3 no studējošiem tikuši atskaitīti uz iesnieguma pamata, kur kā galvenais iemesls minēts – nespēja pastāvīgi studēt attālinātā formā, 4 studenti atskaitīti par finanšu saistību nepildīšanu, 3 studenti par studiju plāna nepildīšanu, un tikai 2 - par studiju neuzsākšanu pēc studiju pārtraukuma.

Apmaiņas programmas

Pilna laika studējošajiem ir nodrošināta iespēja piedalīties starptautiskās apmaiņas projektos ERASMUS programmas ietvaros, kā arī citās sadarbības aktivitātēs. 2017./2018.studiju gadā kopumā RISEBA augstskolā bija noslēgti sadarbības līgumi ar 110 izglītības iestādēm 35 valstīs.

2017./2018.studiju gadā apmaiņas ERASMUS iespējas maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” studenti neizvēlējās, turklāt nepilna laika studentiem šādas iespējas netiek piedāvātas.

3. Studiju programmas parametru sasaiste

RISEBA profesionālā augstākās izglītības maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība” izstrādāta saskaņā ar Latvijas Republikas Augstskolu likumu, atbilstoši otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības Valsts standartam un Latvijas Republikas Profesiju klasifikatoram.

RISEBA maģistra studiju programma “Uzņēmējdarbības vadība” ir veidota atbilstoši Boloņas deklarācijas principiem, un tās stratēģiskais mērķis ir dinamiski attīstīt RISEBA Latvijas augstākās izglītības sistēmas ietvaros, lai iegūtais grāds un diploms būtu atzīti gan Latvijā, gan Eiropas mēroga darba tirgū, gan būtu noderīgi izglītības turpināšanai citās Eiropas valstīs.

Programmas mērķis ir Attīstīt studējošo zināšanas uzņēmējdarbības vadībā un vadībzinībās, un nodrošinot teorētisko atziņu praktisko pielietojumu, sagatavot kompetentus uzņēmējdarbības vadītājus praktiskajam, jaunrades un pētnieciskajam darbam dažādos uzņēmumos Latvijā un ārvalstīs

Studiju programmas īstenošanas un attīstības laikā tiek ievēroti Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) principi. Proti, profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā nodrošina zināšanu, prasmju un attieksmju kopumu, kas

ļauj veikt augsti kvalificētas uzņēmējdarbības vadīšanas funkcijas un dod iespēju tālākām studijām doktorantūras studiju programmās.

K10. Studiju programmas saturs

Studiju saturs programmā veidots, lai attīstītu uzņēmējdarbības vadītājam nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences saskaņā ar profesijas standartu.

RISEBA profesionālā maģistra studiju programma „Projekta vadība” profesionālā maģistra grāda projektu vadībā un projektu vadītāja kvalifikācijas iegūšanai atbilst 2014.gada 26.augusta LR MK noteikumiem Nr.512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”. 4.pielikumā ir norādīti maģistra studiju programmas "Projekta vadība" atbilstības kritēriji augstākās izglītības valsts standartam.

Abu studiju programmu (profilējošā un neprofilējošā) galvenā atšķirība ir Ievadmodulis. Personām, kurām ir neprofilējošā iepriekšējā izglītība, studiju programmas saturā ir iekļauts **Ievadmodulis** 10 KP (15ECTS) apjomā.

Ievadmoduļa mērķis ir dot studējošajiem pamatzināšanas par biznesa uzņēmumu un vidi, kuras viņi nav ieguvuši bakalaura studiju līmenī. Ievadmodulī iekļautie studiju kursi un to īpatsvars kredītpunktos redzams 3.tabulā.

3.tabula

Ievadmoduļa “Uzņēmums un vide” studiju kursi

Kursa nosaukums	Daļa	KP
Vadībzinību pamati	A	2
Ekonomikas teorētiskie aspekti	A	2
Grāmatvedība un finanses	A	2
Skaitliskās metodes	A	2
Stratēģisko vadībzinību pamati (Projekts "Biznesa uzņēmums un vide")	A	2
<i>Kopā</i>		<i>10</i>

Pēc Ievadmoduļa pabeigšanas, gan studenti ar akadēmisko, gan profesionālo bakalaura grādu, apgūst vienāda satura programmu.

Studiju programmā iekļauto studiju kursu saturs pieejams 1. un 2.pielikumā.

Lai nodrošinātu studiju programmas mērķa un rezultātu sasniegšanu, ir veikta studiju programmas kursu kartēšana (skat.3.pielikumu). Katra studiju kursa rezultāti atbilst noteiktām programmas rezultātā iegūstamajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm.

Studiju programmā tiek izmantotas dažādas studiju metodes, vadoties no studiju formas. Ņemot vērā, ka pamatā programma tiek īstenota tālmācības studiju formā, tad tiek nodrošinātas

videolekcijas, vebināri, skype diskusijas, individuālie un grupas uzdevumi, atklāto lekciju video ieraksti u.c

1. Studiju kursu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm

Maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” saturs tiek aktualizēts katru gadu atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes tendencēm. Atbilstību darba tirgus tendencēm un profesionālās vides prasībām nodrošina vadības profesionāļu piesaistīšana studiju kursu docēšanai.

Atbilstību zinātnes prasībām nodrošina docētāju piedalīšanās starptautiskās zinātniskās konferencēs un pētījumu publicēšana zinātniskos izdevumos, attiecīgi arī studiju kursa papildināšana atbilstoši aktualitātēm zinātnē. Zinātnisko darbu veikšanā tiek iesaistīti arī programmas studenti. Piemēram, maģistra darbu ietvaros veiktie pētījumi tiek prezentēti gan zinātniskajās, gan nozares profesionālajās konferencēs.

Studiju programmai ir izveidota arī studiju programmas padome, kurā ir augstskolas, mācītbspēku, studentu, absolventu un darba devēju pārstāvji. Studiju programmas padomes sēdēs tiek izskatīti studiju rezultāti un apstiprinātas ierosinātās izmaiņas studiju programmā.

2. Studiju kursu savstarpējās sasaistes un atbilstības studiju programmas mērķim un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums

Studiju kursu saturs izriet no studiju kursa mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, savukārt tie izriet no programmas mērķa un sasniedzamajiem rezultātiem. Sasaiste ir redzama no studiju programmas kartējumā. Katrs studiju kurss ir nodrošina 2 līdz 4 programmas sasniedzamo rezultātu apguvi. Katram programmas sasniedzamajam rezultātam atbilst vairāki studiju kursi.

Studiju kursi tiek plānoti noteiktā secībā, lai nodrošinātu secīgu un konsekventu zināšanu apguvi un to praktisku pielietojšanu. Programmas sākumā tiek plānoti kursi vispārīgākai vadībzinību izpratnei, turpinot ar padziļinātiem kursiem dažādos uzņēmējdarbības virzienos, kā, piemēram, finanses, personāla vadība, komercietības, projekta vadīšana u.c.

Pirms maģistra darba izstrādes, studējošie apgūst zināšanas kursā “Pētījumu metodoloģija”, iziet profesionālo praksi uzņēmējdarbībā un attiecīgi pēc tam veic maģistra darba izstrādi.

3. Studiju īstenošanas metožu un vērtēšanas atbilstības studiju kursu rezultātu un izvirzītā studiju programmas mērķa sasniegšanai novērtējums, iekļaujot informāciju, kā tiek ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi

Katrā studiju kursā noteiktās zināšanas, prasmes un kompetences tiek novērtētas ar dažādiem pārbaudījumiem ievērojot studentcentrētas izglītības principus, kas ir:

- Mācībspēki pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes, kas ir attiecīgajā kursā vispiemērotākās;
- Studējošie, uzsākot attiecīgu studiju kursu, tiek informēti par vērtēšanas kritērijiem un metodēm;
- Vērtēšana ir konsekventa, taisnīga un piemērota visiem studentiem un tiek īstenota ar RISEBA apstiprinātām procedūrām;
- Vērtēšana sniedz studējošiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus. Studējošie saņem atgriezenisko saiti un padomus mācīšanās procesā;
- Atsevišķos studijuursos tiek pieaicināti arī vairāk nekā viens eksaminētājs.

Darbojas vērtējumu apelācijas procedūra un studējošie var labot savus studiju rezultātus. Visi studiju programmā paredzētie studiju kursi tiek īstenoti atbilstoši studiju kursu aprakstiem, kuros noteikta arī attiecīgā kursa vērtēšanas sistēma, ievērojot RISEBA vienoto vērtēšanas sistēmu. RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma ir veidota balstoties uz 2014.gada 26.augusta LR MK noteikumiem Nr.512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”:

- vērtēšanas atklātības princips – atbilstoši izvirzītajiem programmas mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem un uzdevumiem ir noteikts prasību kopums studiju rezultātu sasniegšanas vērtēšanai. Prasību kopums ir norādīts katrā studiju kursa aprakstā.
- vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu, attiecīgi par visu programmas satura apguvi. Studējošais var aizstāvēt maģistra darbu tikai tad, kad ir apgūts viss programmas saturs.
- vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips – augstskola nosaka kārtību iegūtā vērtējuma pārskatīšanai. RISEBA Studiju nolikuma, kas tiek apstiprināts Senātā, 3.6.punktā ir noteikts – ja studējošais vēlas uzlabot savu gala atzīmi, viņam ir jāvienojas ar attiecīgo mācībspēku un programmas direktoru par laiku, jāsāņem no attiecīgās studiju programmas administratores noteiktas formas norīkojums atbilstoši papildus maksas pakalpojumu cenrādim.

- vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips – programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus. Katrs pasniedzējs savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmās un aprakstā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, testi, prezentācijas, patstāvīgie darbi, grupas darbi utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas, kā arī studiju formas. Eksāmeni RISEBA tiek organizēti gan rakstiski, gan mutiski, tālmācības studentiem - elektroniski. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

RISEBA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesijas standartā noteiktām prasmju un zināšanu prasībām.

Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 baļļu sistēmā;
- kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Studijas balstās uz studējošā patstāvību, vienlaikus nodrošinot pasniedzēja vadību, un atbalstu. Katra studiju kursa aprakstā ir norādīts studējošo patstāvīgā darba apjoms un saturs, kā arī tā vērtēšanas metodes. E-RISEBA vidē tiek publiskoti katra studiju kursa vērtēšanas prasības, kritēriji un metodes atzīmju izlikšanai katram studiju kursam, kā arī vērtējumu skaidrojums. Studenti saņem skaidrojumu par vērtējumu, un, ja nepieciešams, padomus darba uzlabošanai. Prakšu un maģistra darbu vērtēšanu veic vairāki eksaminētāji; vērtēšana notiek ar apstiprinātām procedūrām, tiek taisnīgi pielietota visiem studentiem un ir konsekventa.

4. Studējošo prakses sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums

Maģistra studiju programmā „Uzņēmējdarbības vadība” ir paredzēta viena prakse 6 KP apjomā, kas ir paredzēta gan tālmācībā, gan pilna laika studijās studējošiem. Prakses uzdevumus un prasības reglamentē „Profesionālās darba prakses prasības maģistra studiju programmā „Uzņēmējdarbības vadība””.

Prakses mērķis ir nostiprināt praksē uzņēmējdarbības jomā iegūtās teorētiskās zināšanas atbilstoši attiecīgā uzņēmuma darbības jomai un specifikai.

Studējošais patstāvīgi vai ar RISEBA atbalstu izvēlas prakses vietu, noslēdz trīspusējo sadarbības līgumu un veic prakses uzdevumus 6 nedēļas.

Prakses novērtējuma iegūšanai studējošais nodod atskaiti, kura ietver prakses vadītāja (prakses devēja uzņēmuma pārstāvja) novērtējumu, prakses dienasgrāmatu, kā arī aizstāv praksi noteiktajā termiņā, saskaņā ar studiju grafiku.

Profesionālā prakse sekmē šādu studiju rezultātu sasniegšanu: MUV-Z2; MUV-P3; MUV-P4; MUV-P5; MUV-K6 un MUV-K7.

5. Studējošo noslēgumu darbu tēmu analīze un novērtējums

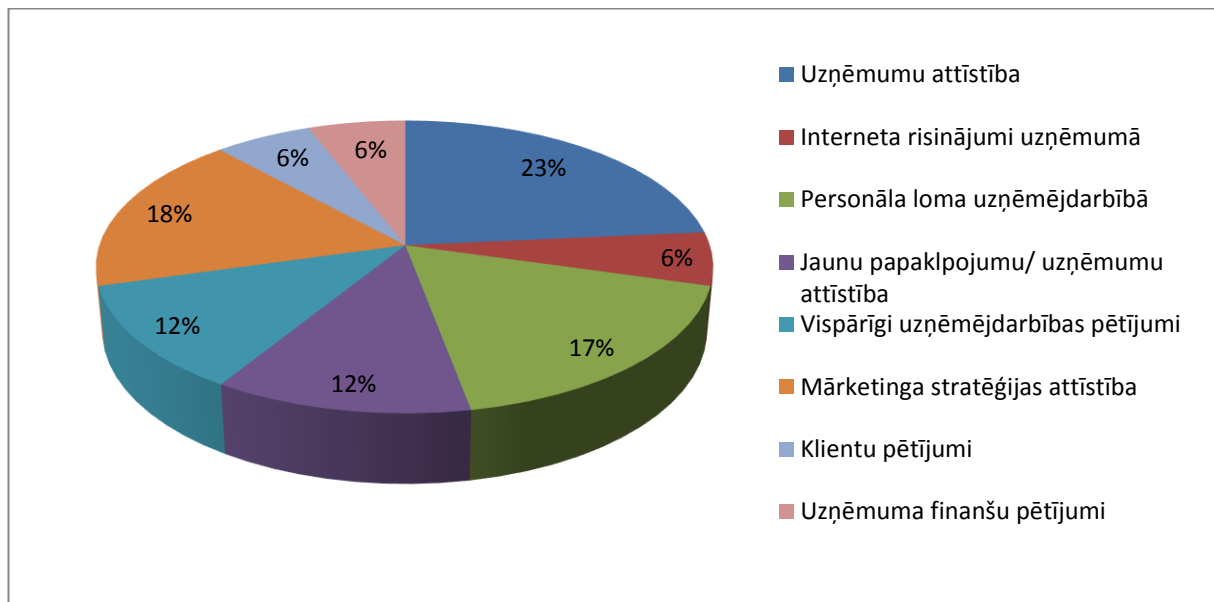
Studiju beigās ir jāizstrādā un jāaizstāv **maģistra darbs**. Maģistra darba tēmas izvēli studējošie veic saskaņā ar RISEBA izstrādāto „Studiju darbu izstrādāšanas nolikumu”. Studējošam tiek piedāvāts izvēlēties maģistra darba tēmu no fakultātē apstiprinātā tēmu saraksta. Studējošam ir iespēja piedāvāt arī savu maģistru darba tēmu, pamatojoties uz savām zināšanām un profesionālajām iemaņām un/vai konkrētas organizācijas interesēm. Nepieciešamības gadījumā studējošais var konsultēties ar programmas direktoru vai attiecīgās jomas mācībspēkiem par maģistra darba tēmas aktualitāti vai atbilstību studiju programmas prasībām un zinātniskā vadītāja izvēli. Maģistra darba tēmas izvēlē nosacījums ir, ka tēmai ir jābūt saistītai ar uzņēmuma vai uzņēmējdarbības uzlabošanu.

Studenti gala pārbaudījumus drīkst kārtot, ja:

- pozitīvi ir novērtēta programmā paredzētā studiju kursa apguve;
- novērtēta un aizstāvēta prakses atskaite;
- izpildītas visas studiju līgumā noteiktās finansiālās saistības.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais sekmīgais vērtējums 4 balles), studentiem tiek piešķirts profesionāla maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā.

Analizējot aizstāvēto maģistra darbu tēmu virzienus 2017./2018.studiju gadā, secināts, ka maģistra darbu izvēle bijusi līdzsvarota dažādos uzņēmējdarbības virzienos. 23% studentu maģistra darbā izvēlējušies pētīt jautājumus, kas saistīti ar uzņēmuma attīstību, 18% izvēlējušies attīstīt mārketinga stratēģiju, savukārt 17% pētījuši personāla lomu uzņēmējdarbībā, pārējos virzienus skatīt 5.attēlā.

5.attēls. Maģistra darbu tēmu virzieni 2017./2018.studiju gadā

Jāatzīmē, ka studiju tēmu izvēle katrā studiju gadā atšķiras, to izvēli nosaka katra studējošā interešu loks un darbības joma.

Studentu maģistra darbi ir novērtēti labi. 2017./2018.studiju gadā 6% studentu par maģistra darbu saņēma vērtējumu 5 (viduvēji), 19% studentu saņēma - 6 (gandrīz labi), 44% saņēma vērtējumu 7(labi), 25% saņēma vērtējumu 8 (ļoti labi), 6% saņēma vērtējumu 9 (teicami). Maģistra darbu kvalitātes uzlabošanai tiek ņemti vērā Valsts pārbaudījumu komisijas ieteikumi, kā arī studējošo ieteikumi studiju procesa uzlabošanai. Valsts pārbaudījumu komisijā tiek iekļauti gan citas augstskola, RISEBA un profesionālās vides pārstāvji.

Jāatzīmē, ka 2016./2017.studiju gada 2 absolventi turpina studijas doktora studiju programmā „Biznesa vadība”, kas liecina par augstu studiju programmas kvalitāti un rosinošu vidi studiju turpināšanai.

6. Studējošo aptauju rezultātu analīze

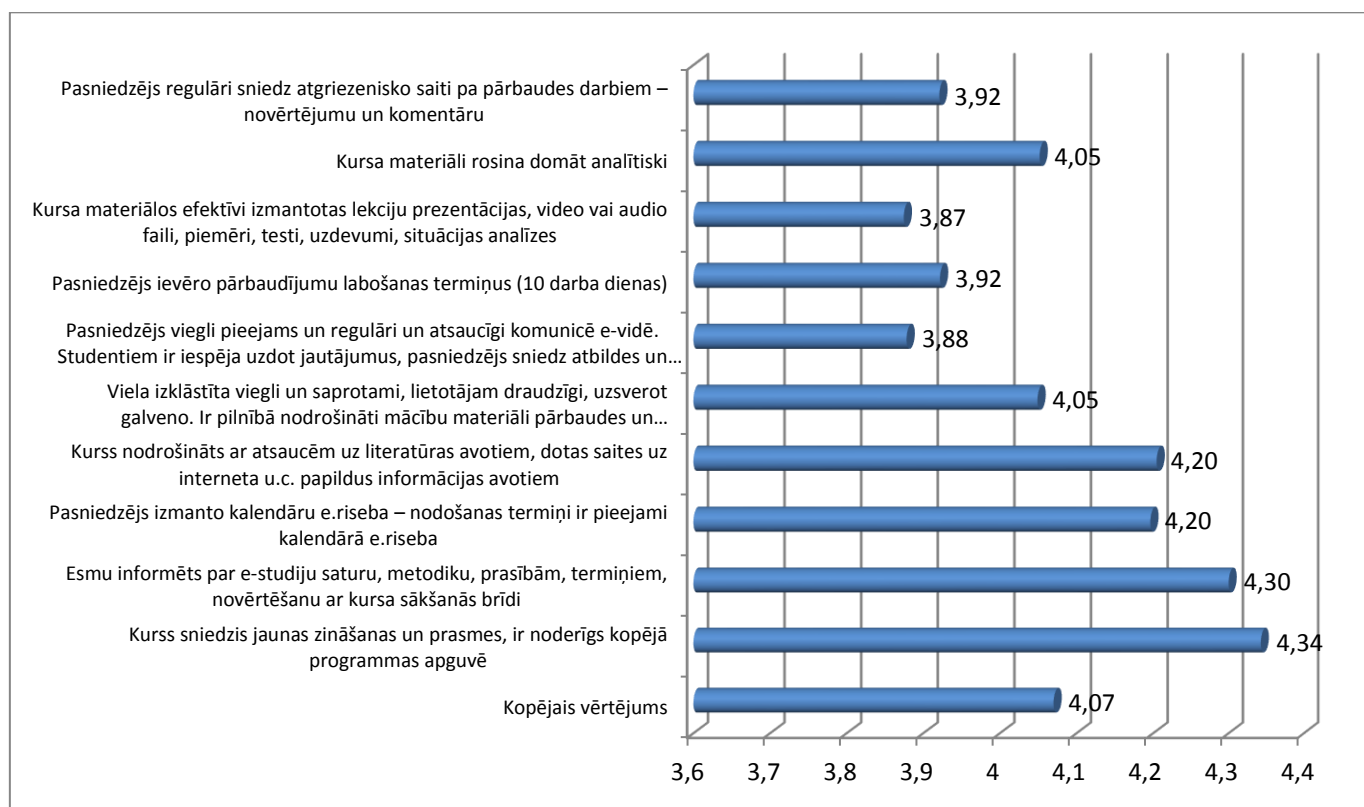
Studiju procesa gaitā regulāri tiek veikta studentu anketēšana, lai novērtētu studiju kursa saturu, kvalitāti un dažādus administratīvos kritērijus. Anketēšana tiek veikta katra studiju kursa noslēgumā. Respondenti ir visi programmā studējošie studenti.

2017./2018.studiju gadā tika veikts novērtējums 5 studiju kursiem klātienē un 11 studiju kursiem tālmācībā. Visi studiju kursi tika vērtēti pēc 11 kritērijiem 5 baļļu skalā, kur 5-pilnīgi piekrītu, 4-drīzāk piekrītu, 3-nevaru pateikt, 2-drīzāk nepiekrītu, 1-pilnīgi nepiekrītu. Pilna laika un nepilna laika tālmācības studiju kursu novērtējuma anketās nedaudz atšķiras novērtējamā kritērija formulējums.

Tālmācības studiju kursu vidējais novērtējums piecu ballu skalā ir 4,07 (skat. 6.att.). Visaugstāk studenti vērtējuši studiju kursu kvalitāti, kas sekmējis viņu zināšanu un prasmju apgūšanu. Otrs augstāk novērtētais kritērijs ir, ka studenti ir bijuši informēti par e-studiju saturu, metodiku, prasībām, termiņiem, novērtēšanu ar kursa sākšanās brīdi. Kā trešais augstāk novērtētais kritērijs ir kalendāra izmantošana, kur studenti redz pārskatu par plānotajiem pārbaudījumiem, eksāmeniem vai citām aktivitātēm.

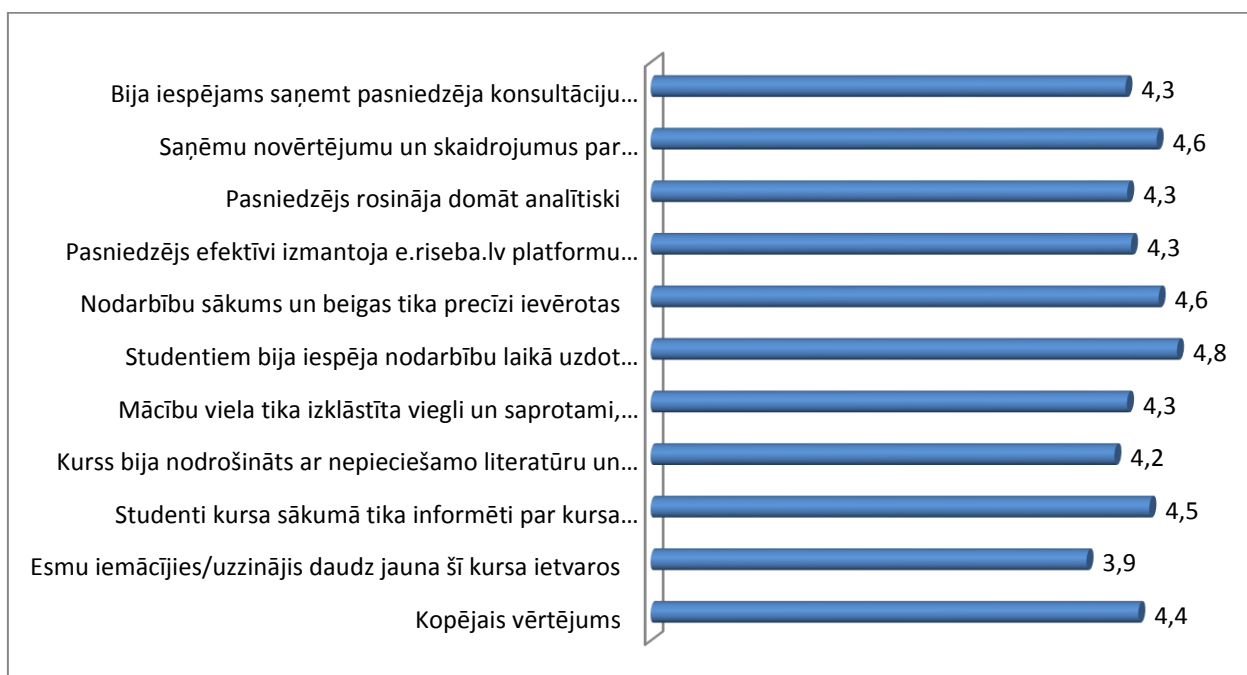
Pēc studiju kursu novērtējuma anketām redzams, ka jāturpina uzlabot uzdevumu dažādošanu, kā arī vairāk jāizmanto audio, video lekcijas studiju kursa satura pilnveidošanā. Tas sasaistās arī ar otru kritēriju, kas novērtēts zemāk, ka pasniedzējiem vairāk jābūt pieejamiem e-vidē.

Tālmācības studiju kursu novērtējums apkopts par latviešu plūsmā studējošiem, jo aptaujas anketas aizpildījuši gandrīz visi studējošie. Krievu plūsmā aptaujas anketas netika apkopotas zema studējošo skaita dēļ, kā rezultātā tās aizpildījis tikai viens students.

6.attēls. Maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” tālmācības studiju novērtējums 2017./2018.st.gadā (11 studiju kursi)

Vakara nodaļas studiju kursu vidējais novērtējums piecu ballu skalā ir 4,04 (skat. 7.att.). Visaugstāk studenti vērtējuši iespēju uzdot jautājumus un piedalīties diskusijā. Otrs augstāk vērtētais kritērijs precīzs nodarbību sākums un beigas, kā arī pasniedzēju sniegtie skaidrojumi par pārbaudījumiem. Trešais visaugstāk novērtētais ir informācija par studiju kursa saturu, prasībām un termiņiem. Zemāk novērtēts ir studiju literatūra un materiāli.

7.attēls. Maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” vakara nodaļas studiju novērtējums 2017./2018.st.gadā (5 studiju kursi)

Kopumā studiju kursu kvalitāte novērtēta labi un studiju kursu novērtējums jāturpina veikt, tādējādi nodrošinot nepārtrauktu studiju kvalitātes uzlabošanu. Jāpilnveido studentu iesaiste aptaujas anketu aizpildīšanā, jo aptaujas anketu aizpildījušo respondentu skaits ir 63% no visiem tālmācības studijās un 44% klātienēs studijās.

7. Absolventu un darba devēju analīze

Absolventu aptauja tiek veikta reizi divos gados. 2017./2018.studiju gadā tika absolventu aptauja, kur studiju programma tika novērtēta pēc 15 kritērijiem 4 baļļu skalā, kur 1 ir pilnīgi nepiekrītu, 4 pilnīgi piekrītu.

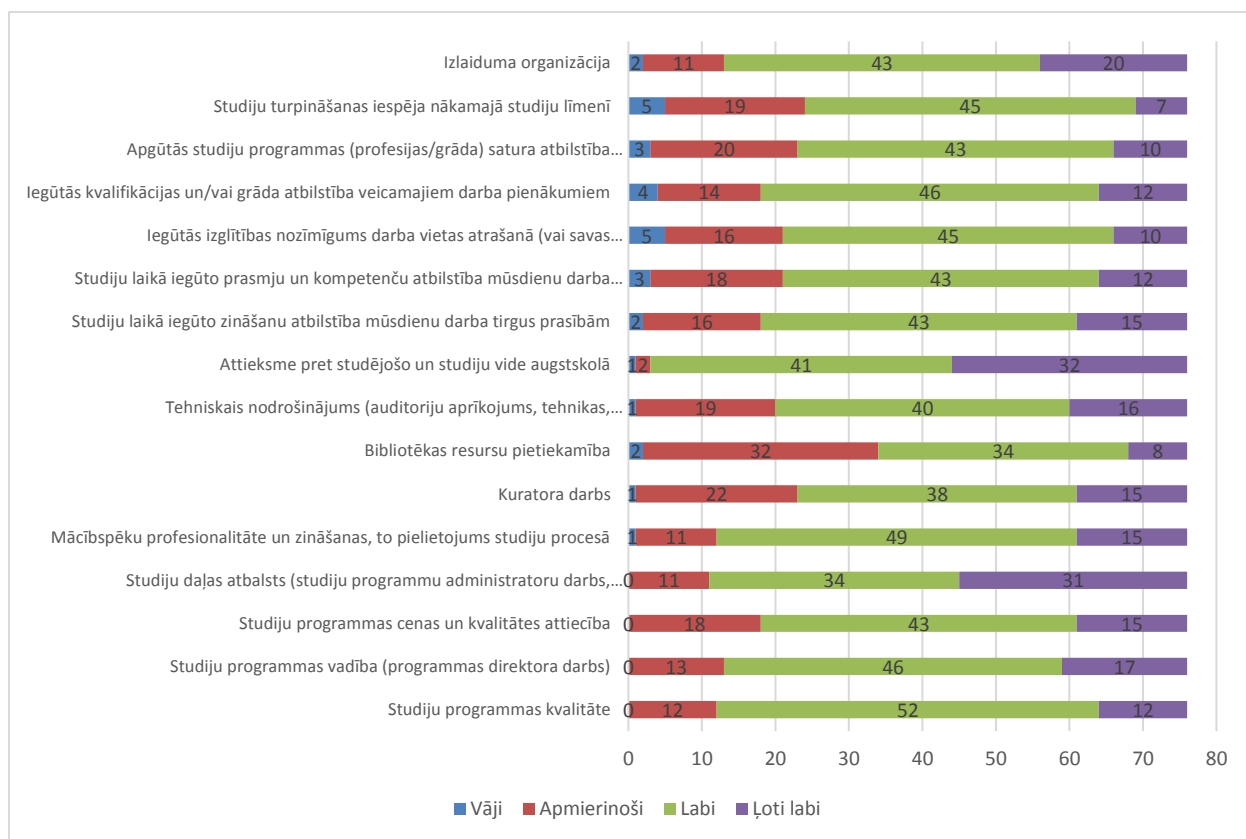
Aptaujas respondenti bija 76 programmas absolventi (67 latviešu un 8 krievu plūsmā studējošie). Anketu aizpildījušie programmu absolvējuši pirms mazāk nekā 3 gadiem - 11%, pirms 4 līdz 10 gadiem - 58% un pirms vairāk nekā 10 gadiem - 31%.

Augstākie rādītāji par labu studiju programmas izvēlei absolventu skatījumā bijuši – interese par izvēlēto studiju virzienu – 65,79% un piemērots studiju grafiks – 65,47%.

Absolventu vērtējums ir pozitīvs (skat.8.att.). Augstākais novērtējums ir attieksmei pret studējošo un studiju videi augstskolā, studiju programmu kvalitātei, studiju programmas vadībai un mācībspēku profesionalitātei.

Zemākais vērtējums ir bijis bibliotēkas resursu pietiekamībai un studiju turpināšanas iespējām nākamajā līmenī. Jāņem vērā, ka lielākā daļa aptauju aizpildījušo programmu absolvējuši vairāk nekā pirms 4 gadiem. Zemāk vērtētie kritēriji ir uzlaboti gan papildinot

bibliotēkas resursus, gan absolventiem ir pieejamas studijas doktora studiju programmā “Biznesa vadība”.

8. attēls. Studiju programmas „Personāla vadība” absolventu aptaujas rezultāti

93% respondentu ir nodarbināti, kas liecina par programmas kvalitāti, nodrošināto zināšanu un prasmju nepieciešamību darba tirgū. 61% absolventu strādā specialitātē, pārējie citā jomā. Tas norāda uz uzņēmējdarbības vadības zināšanu pielietojamību daudzās nozarēs.

91% respondentu (programmas absolventu) rekomendētu programmu draugiem, radniekiem, paziņām. 68% norādīja, ka turpmāk vēlētos sadarboties ar augstskolu un galvenās sadarbības jomas ietver studiju turpināšana doktorantūrā, prakses iespēju piedāvāšanu studentiem un dalīšanos pieredzē vadot vieslekciju vai semināru.

8. Studiju programmas atbilstība valsts standartiem augstākajā izglītībā un profesiju standartam novērtējums

Lai noteiktu RISEBA profesionālā maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” atbilstību 5. kvalifikācijas līmeņa projekta vadītāja profesijas standartam, ir veikts izvērtējums studiju programmā piedāvāto studiju kursu salīdzinājums ar Profesijas standartā noteikto nepieciešamo zināšanu, kā arī prasmju un kompetenču apguvi, kas ir skatāms 5.pielikumā.

Visas profesiju standartā paredzētās spējas, prasmes un zināšanas tiek ir iekļautas atbilstošo studiju programmas studiju kursu saturā, gan sagatavojot teorētisko kura ietvaru, gan izstrādājot studiju patstāvīgos darbus un pārbaudījumus, gan organizējot profesionālo praksi.

K11. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

Maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” studiju procesa nodrošināšanai galvenais finansējuma avots ir studiju maksa. Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina RISEBA Senāts (skat. studiju maksas apmēru 4.tabulā).

4.tabula

Studiju maksas apmērs 2015./2016.studiju gadā pēc studiju formām (eiro gadā)

Studiju forma	Studiju maksas apmērs par pilnu programmu	
	Ar neprofilējošo pamatizglītību	Ar profilējošo pamatizglītību
Pilna laika vakara nodaļa	4100	3075
Tālmācība	3100	1550

RISEBA noteiktas šādas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- par visu programmu kopumā;
- par visu studiju gadu;
- par vienu semestri;
- par mēnesi, saskaņā ar līgumā paredzēto maksājumu grafiku, precīzi ievērojot maksāšanas termiņus un maksājamās summas.

Studiju maksa var tikt segta no šāda finansējuma:

- studējošā personīgie līdzekļi;
- studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi;
- studējošā darba devēja finansējums;
- studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;
- komerc kredīts;
- sponsoru finansējums.

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmai novērtējums

Programmas studiju kursu docēšanā ir iesaistīts 23 docētāji, tajā skaitā 3 profesori un 4 asociētie profesori.

11 maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” mācībspēki ar doktora grādu un 12 ar maģistra grādu. 14 mācībspēki ir vēlēts akadēmiskais personāls, savukārt 7 ir pārstāvji no profesionālās vides.

Visiem mācībspēkiem ir zināšanas un profesionāla saistība ar tēmu, kuru pasniedz uzņēmējdarbības vadībā. Studiju programmā tiek nodrošināta profesionālās un akadēmiskās vides mācībspēku proporcionalitāte, tādējādi veidojot sabalansētu komandu, kurā ir pārstāvēta gan biznesa gan akadēmiskā vide, kas palīdz sasniegt studiju programmas izvirzītos mērķus un nodrošināt gan akadēmiskas, gan praktiskas zināšanas. Prakšu un maģistra darbu vadīšanai tiek piesaistīti vēl papildu docētāji gan no RISEBA, gan no biznesa vides.

Mācībspēku sadarbība tiek veidota kopīgās mācībspēku sanāksmēs, kurās tiek pārrunāts programmas saturs, kursu secība, mērķi un rezultāti. Atsevišķos gadījumos konkrētas tēmas apspriešanai mācībspēki tiek aicināti individuāli.

Programmas mācībspēki sadarbojas studiju kursu satura realizēšanā, uzlabošanā savstarpējās sasaistes nodrošināšanā iesaistoties programmas padomes darbā vai individuāli. Mācībspēki, kuri pārstāv biznesa vidi uzņem pie sevis studentus praksēs, kā arī piedāvā tēmas maģistra darba pētījumiem.

Analizējot kopējo studentu skaitu programmā salīdzinoši ar mācībspēku skaitu programmā pilna laika studijās (94/23), mācībspēku un studentu attiecība ir 4,09

Programmas mācībspēki norādīti 5.tabulā.

5.tabula

2017./2018. gadā studiju programmā lekciju docēšanai nodarbinātais personāls

	Docētājs	Akadēmiskais grāds	Nodarbinātība	Studiju kurss
1	Raina Vīra	Dr.paed.	RISEBA, asociētā profesore	Vadībzinību pamati; Ražošanas un pakalpojumu procesu vadīšana
2	Rasa Pēce	Mg.oec.	RISEBA lektore	Grāmatvedība un finanses; Finanšu pārvaldība
3	Tatjana Ivanova	Dr.oec.	RISEBA lektore	
4	Aleksandrs Fedotovs	Dr.eoc.	RISEBA asociētais profesors	Ekonomikas teorētiskie aspekti; Ekonomika
5	Egmonts Treiguts	Mg.fizikā	RISEBA lektors	Skaitliskās metodes
6	Leonīds Pētersons	Dr.sci.ing.	RISEBA asociētais profesors	Stratēģisko vadībzinību pamati, Stratēģiskā vadībzinība
7	Ligita Āzena	Mg.sc.soc.	Augstskolas “Turība”	Mārketinga vadīšana

	Docētājs	Akadēmiskais grāds	Nodarbinātība	Studiju kurss
			lektore	
8	Teodors Bikovskis	Mg.sc.soc.	Daugavpils pilsētas domes vecākais eksperts projektu jautājumos	
9	Jekaterina Bierne	Mg.psych.	EKA docente	Personāla vadīšana
10	Jurijs Mašošins	Dr.iur.	RISEBA docents	Komerctiesības
11	Andrejs Čirjevskis	Dr.eoc	RISEBA profesors	Finanšu pārvaldība
12	Jana Roze	Mg.sc.soc.	Programmas “Biznesa psiholoģija” direktore	Pētnieciskā darba metodoloģija
13	Nadežda Rika	Mg.sc.soc.	RISEBA Studiju departamenta vadītāja, lektore	
14	Solveiga Blumberga	Dr.psych.	RISEBA docente	Vadības psiholoģija; Korporatīvā sociālā atbildība
15	Elīna Miķelsone	Mg.sc.soc.	Ideju un inovāciju institūta direktore	Inovācijas un radošums uzņēmējdarbībā
16	Tatjana Vasiljeva	Dr.oec.	RISEBA Zinātņu profektore, profesore	Inovācijas un radošums uzņēmējdarbībā; IT sistēmu pārvaldība
17	Inese Slūka	Mg.proj.mgmt.	RISEBA programmas “Projekta vadība” direktore, lektore	Projekta vadīšana
18	Ivars Linde	Mg.sc.soc	ISMA rektora padomnieks	
19	Ilmārs Kreituss	Dr.chem.	RISEBA asociētais profesors, studiju prorektors	Finanšu tirgi
20	Andrejs Limanskis	Dr.eoc.	RISEBA profesors	
21	Valters Bolevics	Dr.sc.sdmministr.	RISEBA docents	Loģistika / Piegādes ķēdes vadīšana
22	Irina Gonsalesa-Ortisa	Mg.eoc.	ISMA docente	
23	Beatrise Gabante	Mg.eoc.	RISEBA vieslektore	Vadības grāmatvedība

Mācībspēkiem ir izstrādāta „Viesdocētāja rokasgrāmata”, kurā sniegts skaidrojums par nodarbību plānošanu, gatavošanos tām, norisi un vērtēšanu.

K12. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas

1.Studiju programmas absolventu nodarbinātības novērtējums

2017./2018. gadā tika veikta absolventu aptauja un tā uzrādīja, ka 61% absolventu strādā specialitātē Latvijā. 89% respondentu ir algoti darbinieki, 5% ir darba devēji un 4% ir pašnodarbinātie, 1% bezdarbnieks. 93% no respondentu absolvēšanas brīdī jau strādāja.

Absolventu darba vietu sadalījums pa nozarēm ir atšķirīgs. Visvairāk respondentu – 14% strādā vairumtirdzniecībā, mazumtirdzniecībā, automobiļu un motociklu remonta nozarē, 12% valsts pārvaldē un tikpat daudz Informācijas un komunikāciju pakalpojumu nozarē. Pārējie respondenti strādā pārējās nozarēs līdzīgā apjomā.

Aptaujas rezultāti uzrādīja ka programmas “Uzņēmējdarbības vadība” absolventi pārsvarā strādā par vidējā līmeņa vadītājiem, kā arī salīdzinoši liels skaits ir pamatdarba veicēji (skat.6.tab.)

6.tabula

Studiju programmas “Uzņēmējdarbības vadība” absolventu ieņemamai amatu līmenis

Ieņemamais amats	Absolventu atbildes procentos
Augstākā līmeņa vadītājs	13.33%
Vidējā līmeņa vadītājs	48%
Pamatdarba veicējs	38.67%

Aptaujā tika jautāts arī par absolventu atalgojuma līmeni. Rezultāti parāda, ka absolventu darba samaksa ir virs vidējā algu līmeņa valstī. Lielākā daļa absolventu saņem atalgojumu robežās no 1001 līdz 1500 un 1501 līdz 2000 eiro (skat. 7.tab.)

7.tabula

Absolventu bruto darba atalgojuma līmenis

Pašreizējais bruto darba algas lielums	Absolventu atbildes procentos
līdz 430 eiro	2.74%
no 430 līdz 850 eiro	9.59%
no 851 līdz 1000 eiro	6.85%
no 1001 līdz 1500 eiro	34.24%
no 1501 līdz 2000 eiro	28.77%
2001 eiro un vairāk	17.81%

2.Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas

Profesionālās maģistra programmas “Uzņēmējdarbības vadība” absolventiem iegūstot maģistra grādu uzņēmējdarbības vadībā, ir iespēja gan veidot savus uzņēmumus, gan strādāt jebkuras nozares uzņēmumā.

Viena no Ekonomikas ministrijas **prioritātēm ir uzņēmējdarbības vides uzlabošana.** Jaunākajā Pasaules Bankas *Doing Business* 2018 pētījumā 190 valstu konkurencē Latvija ierindojusies augstajā 19. vietā. Pasaules Banka ir atzīmējusi Latviju kā vienu no TOP 30

līderēm, kas ir veikušas nozīmīgas reformas uzņēmējdarbības uzlabošanā.¹ Tas norāda uz to, ka uzņēmējdarbības vadība attīstās un ir nepieciešami speciālisti šajā jomā.

Latvijas Uzņēmējdarbības attīstības centrs norāda, ka “mērķtiecīgi, inovatīvi domājoši, spējīgi un enerģiski **uzņēmēji**, kas veido kompānijas ar augstu efektivitāti un piedāvā radošas idejas, **ir Latvijas izaugsmes pamats**. Lai nodrošinātu nepārtrauktu uzņēmumu attīstību, ikvienam komersantam ir nepieciešams ieguldīt līdzekļus sevis, savu darbinieku un uzņēmuma izaugsmē”.²

Pašlaik darba tirgū Latvijā pieprasītākās profesiju grupas ir **kolektīvie vadītāji** un dažādi **speciālisti, kuriem nepieciešamas līderības un vadīšanas prasmes**, politiskās un organizatoriskās prasmes. Latvijā līdz 2030.gadam lielākās darbaspēka pieprasījuma izmaiņas paredzamas pakalpojumu sektora nozarēs, kas atbilst kopējām tendencēm gan Eiropā, gan citās pasaules valstīs - pieaug pieprasījums pēc vadītājiem, kā arī dažādiem speciālistiem, kam nepieciešama arī atbilstoša izglītība.³

Darba tirgū ir pieprasījums pēc elastīgiem un kompetentiem darbiniekiem, kuri gatavi vienlaikus veikt vairāku amatu pienākumus, kuriem papildus profesijas specifiskajām nepieciešamajām zināšanām piemīt arī kāda no pamata kompetencēm, piemēram, svešvalodu zināšanas. Aizvien straujāk pieaug pieprasījums pēc augstas kvalifikācijas speciālistiem. To pamatā noteiks pieprasījuma pieaugums pēc darbaspēka apstrādes rūpniecībā un pakalpojumos, it īpaši **komercpakalpojumos**.⁴

Profesionālās maģistra programmas “Uzņēmējdarbības vadība” saturā īpaša vērība tiek pievērsta zināšanu un prasmju veidošanai, kas vecina jaunu uzņēmumu veidošanu un esošo attīstīšanu, tādējādi programmas absolventiem būt gan darba devējiem, gan būt pieprasītiem darba tirgū.

¹ <http://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/media/Annual-Reports/English/DB2018-Full-Report.pdf>

² Latvijas Uzņēmējdarbības atbalsta centrs, <http://www.luac.lv/atbalsts-2/>

³ Kassalis E., u.c., 2016. Latvijas darba tirgus problēmas un nākotnes izaicinājumi. Latvijas Universitāte

⁴ <https://ec.europa.eu/eures/printLMIText.jsp?lmiLang=lv®ionId=GR0&catId=2776>

Pielikumi

1. Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" studiju kursu saraksts studiju gadu un semestru griezumā – 60 KP programmai
2. Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" studiju kursu saraksts studiju gadu un semestru griezumā – 70 KP programmai
3. Maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" kartējums
4. Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” atbilstība augstākās izglītības valsts standartam
5. Programmas „Uzņēmējdarbības vadība” atbilstība projekta vadītāja profesijas standartā noteiktajām kompetencēm

Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" studiju kursu saraksts studiju gadu un semestru griezumā (pretendentiem ar profilējošo izglītību 60KP)

Kursa nosaukums	Atbildīgā mācītspēka vārds, uzvārds	KP	Plānojums			
			1.kurss		2.kurss	
			Semestris			
			1	2	3	4
Ievadlekcija	Inese Slūka	-				
A daļa						
Mārketinga vadīšana	Ligita Āzena, Teodors Bikovskis	2	2			
Ražošanas un pakalpojumu procesa vadīšana	Raina Vīra	2	2			
Ekonomika	Aleksandrs Fedotovs	2	2			
Stratēģiskā vadībbzinība	Leonīds Pētersons	2	2			
Personāla vadīšana	Jekaterina Bierne	2	2			
Komerctiesības	Jurijs Mašošins	2		2		
Finanšu pārvaldība	Rasa Pēce, Jurijs Mašošins	3		3		
Pētnieciskā darba metodoloģija	Jana Roze, Nadežda Rika	2			2	
Prakse	Inese Slūka	6			6	
Maģistra darbs	-				5	15
B daļa						
Vadības psiholoģija	Solveiga Blumberga	2	2			
Inovācijas un radošums uzņēmējdarbībā	Elīna Miķelsone, Tatjana Vasiļjeva	2	2			
IT sistēmu pārvaldība	Tatjana Vasiļjeva	2	2			
Korporatīvā sociālā atbildība	Solveiga Blumberga	1		1		
Projekta vadīšana	Inese Slūka, Ivars Linde	3		3		
Finanšu tirgi	Ilmārs Kreituss, Andrejs Limanskis	2		2		
Loģistika / Piegādes ķēdes vadīšana	Valters Bolevics, Irina Gonsalesa-Ortisa	3		3		
C daļa						
Vadības grāmatvedība	Beatrise Gabante				2	
		60	16	14	15	15

**Profesionālās augstākās izglītības bakalaura/maģistra studiju programmas
"Uzņēmējdarbības vadība" kursu saraksts studiju gadu un semestru griezumā
(pretendentiem ar neprofilējošo izglītību 70KP)**

Kursa nosaukums	Atbildīgā mācītspēka vārds, uzvārds	KP	Plānojums				
			1.kurss		2.kurss		3.kurss
			Semestris				
			1	2	3	4	5
Ievadlekcija	Inese Slūka	-					
A daļa							
Vadībzinību pamati	Raina Vīra	2	2				
Grāmatvedība un finanses	Rasa Pēce, Tatjana Ivanova	2	2				
Ekonomikas teorētiskie aspekti	Aeksandrs Fedotovs	2	2				
Skaitliskās metodes	Egmonts Treiguts	2	2				
Stratēģisko vadībzinību pamati (projekts "Biznesa uzņēmums un vide")	Leonīds Pētersons	2	2				
Mārketinga vadīšana	Ligita Āzena, Teodors Bikovskis	2		2			
Ražošanas un pakalpojumu procesu vadīšana	Raina Vīra	2		2			
Ekonomika	Aleksandrs Fedotovs	2		2			
Stratēģiskā vadībzinība	Leonīds Pētersons	2		2			
Personāla vadīšana	Jekaterina Bierne	2		2			
Komerctiesības	Jurijs Mašošins	2			2		
Finanšu pārvaldība	Rasa Pēce, Jurijs Mašošins	3			3		
Pētnieciskā darba metodoloģija	Jana Roze, Nadežda Rika	2				2	
Prakse	Inese Slūka	6				6	
Maģistra darbs	-					5	15
B daļa							
Vadības psiholoģija	Solveiga Blumberga	2		2			
Inovācijas un radošums uzņēmējdarbībā	Elīna Miķelsone, Tatjana Vasiļjeva	2		2			
IT sistēmu pārvaldība	Tatjana Vasiļjeva	2		2			
Korporatīvā sociālā atbildība	Solveiga Blumberga	1			1		
Projekta vadīšana	Inese Slūka, Ivars Linde	3			3		
Finanšu tirgi	Ilmārs Kreituss, Andrejs Limanskis	2			2		
Loģistika / Piegādes ķēdes vadīšana	Valters Bolevics, Irina Gonsalesa-Ortisa	3			3		
C daļa							
Vadības grāmatvedība	Beatrise Gabante					2	
		70	10	16	14	15	15

Maģistra studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" kartējums

Daļa	KP	Studiju kursa nosaukums	ZINĀŠANAS		PRASMES			KOMPETENCES	
			MUV-Z1: Spēj parādīt padziļinātas zināšanas un izpratni uzņēmējdarbībā atbilstoši vadībzinības jomas teorētiskajām nostādnēm, jaunākajiem atklājumiem un pētījumiem	MUV-Z2: Spēj parādīt padziļinātas zināšanas radošai problēmu risināšanai, pētniecībai un vadības procesu nodrošināšanai uzņēmumā sarežģītos un neprognozējamos apstākļos, tajā skaitā darbojoties saskarē ar citām vadībzinības jomām	MUV-P3: Prot patstāvīgi izmantot teoriju, metodes un pieejas problēmu risināšanai un uzņēmuma attīstībai, lai veiktu augsti kvalificētas uzņēmējdarbības vadītāja profesionālās funkcijas.	MUV-P4: Spēj argumentēti prezentēt, izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem vadībzinību nozares un uzņēmējdarbības jomas aspektiem	MUV-P5: Spēj sadarboties, vadīt komandu sarežģītos un neprognozējamos apstākļos, uzņemties atbildību par tās rezultātiem, plānot, analizēt un izvērtēt rezultātus, tādējādi veicinot attīstību, jaunu zināšanu radīšanu un uzņēmējdarbības attīstību	MUV-K6: Spēj izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas uzņēmējdarbībā, pieņemt un pamatot lēmumus kompleksu vadības problēmu risināšanai	MUV-K7: Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu profesionālas uzņēmējdarbības vadības attīstībā, parādot izpratni un atbildību un izvērtējot iespējamo ietekmi uz organizāciju, vidi un sabiedrību
A	2	Vadībzinību un tirgzinību pamati	x		x			x	
A	2	Grāmatvedība un finanses	x		x				x
A	2	Ekonomikas teorētiskie aspekti	x		x				x
A	2	Stratēģisko vadībzinību pamati	x		x				x
B	2	Mārketinga vadīšana		x	x			x	
A	2	Ekonomika		x		x			x
A	2	Stratēģiskā vadībzinība		x		x	x		x
B	2	Vadības psiholoģija	x		x			x	
B	2	Inovācijas un radošums uzņēmējdarbībā		x	x				x
A	2	Projekta vadīšana		x		x	x	x	
B	2	Biznesa un informācijas tehnoloģiju stratēģiskā mijiedarbība		x	x			x	

Daļa	KP	Studiju kursa nosaukums	ZINĀŠANAS		PRASMES			KOMPETENCES	
			MUV-Z1: Spēj parādīt padziļinātas zināšanas un izpratni uzņēmējdarbībā atbilstoši vadībzinības jomas teorētiskajām nostādnēm, jaunākajiem atklājumiem un pētījumiem	MUV-Z2: Spēj parādīt padziļinātas zināšanas radošai problēmu risināšanai, pētniecībai un vadības procesu nodrošināšanai uzņēmumā sarežģītos un neprognozējamos apstākļos, tajā skaitā darbojoties saskarē ar citām vadībzinības jomām	MUV-P3: Prot patstāvīgi izmantot teoriju, metodes un pieejas problēmu risināšanai un uzņēmuma attīstībai, lai veiktu augsti kvalificētas uzņēmējdarbības vadītāja profesionālās funkcijas.	MUV-P4: Spēj argumentēti prezentēt, izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem vadībzinību nozares un uzņēmējdarbības jomas aspektiem	MUV-P5: Spēj sadarboties, vadīt komandu sarežģītos un neprognozējamos apstākļos, uzņemties atbildību par tās rezultātiem, plānot, analizēt un izvērtēt rezultātus, tādējādi veicinot attīstību, jaunu zināšanu radīšanu un uzņēmējdarbības attīstību	MUV-K6: Spēj izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas uzņēmējdarbībā, pieņemt un pamatot lēmumus kompleksu vadības problēmu risināšanai	MUV-K7: Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu profesionālas uzņēmējdarbības vadības attīstībā, parādot izpratni un atbildību un izvērtējot iespējamo ietekmi uz organizāciju, vidi un sabiedrību
A	2	Personāla vadīšana		x			x	x	
A	2	Komerctiesības		x	x			x	
B	2	Starpkultūru komunikācija biznesa vidē		x			x		x
A	3	Finanšu pārvaldība	x		x			x	
B	2	Uzņēmuma biznesa procesu un kvalitātes vadība	x			x			x
B	2	Finanšu tirgi		x		x			x
B	3	Loģistika / Piegādes ķēdes vadīšana		x		x		x	
A	2	Pētnieciskā darba metodoloģija		x	x			x	
C	2	Vadības lēmumu izstrāde uzņēmējdarbībā		x		x			x
A	6	Prakse		x	x	x	x	x	x
A	20	Maģistra darbs		x	x	x	x	x	x

**Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas
„Uzņēmējdarbības vadība” atbilstība augstākās izglītības valsts standartam**

Prasības	Standartā noteiktais	Programmas „Projekta vadība” rādītāji
Studiju programmas apjoms (KP)	vismaz 40 KP	60/70 KP
Studiju programmas īstenošanas ilgums	1 – 2 gadi ar noteikumu, ka kopējais bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par pieciem gadiem	1,5 vai 2 gadi un 2 vai 2,5 gadi vadoties no iepriekš iegūtās izglītības un studiju formas
Kontaktstundu apjoms (%)	No maģistra programmas apjoma (izņemot to apjomu, kas paredzēts praksei un maģistra darba izstrādei) pilna laika studijās ne mazāk kā 30% veido kontaktstundas.	1 KP kursā kontaktstundu skaits ir 38% no kopējā kursa stundu skaita, 2 KPursos – 34%
Obligātais saturs atbilstoši standarta prasībām	studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares (profesionālās darbības jomas) teorijā un praksē vismaz 5 KP apjomā;	30 KP
	pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi vismaz 3 KP apjomā;	4KP/14KP
	prakse vismaz 26 KP apjomā, ja tā ir paredzēta akadēmiskās bakalaura studiju programmas beidzējiem, vai vismaz 6 KP apjomā, ja tā ir paredzēta bakalaura programmas beidzējiem.	60 KP un 70 KP programmā – 6 KP prakse
	valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darba izstrādāšana un aizstāvēšana, vismaz 20 kredītpunktu apjomā.	Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana - 20 KP
	obligātajā saturā ietver arī studiju kursus, kuri nodrošina profesionālās kompetences sasniegšanu uzņēmējdarbībā (inovācijas, uzņēmumu organizācija un dibināšana, vadīšanas metodes, projektu izstrādes un vadīšanas pamati, lietvedības un finanšu uzskaites sistēma, zināšanas par darba tiesisko attiecību regulējumu, tai skaitā par sociālā dialoga veidošanu sabiedrībā, kā arī zināšanas par citām novitātēm uzņēmējdarbības vai iestādes vadīšanā), ja tie nav apgūti zemāka līmeņa studiju programmā.	<i>Ievadmoduļa kursi 10 KP apjomā, kas ir iekļaut 70 KP programmā:</i> Vadībzinību un tirgzinību pamati – 2 KP Ekonomikas teorētiskie aspekti – 2 KP Grāmatvedība un finanses – 2 KP Skaitliskās metodes – 2 KP Stratēģisko vadībzinību pamati (Projekts "Biznesa uzņēmums un vide") – 2 KP
Atbilstība Vides aizsardzības likuma un Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma	Ja studējošais Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās prasības nav apguvis zemāka līmeņa studiju programmā, viņš tās apgūst <u>papildus</u> maģistra programmai.	Studenti, kuriem iepriekšējā izglītībā nav apgūti šie studiju kursi, šis kurss, uzsākot studijas, ir jāapgūst tālmācībā.

Prasības	Standartā noteiktais	Programmas „Projekta vadība” rādītāji
noteiktajām prasībām		
Piešķiramais grāds	Profesionālais maģistra grāds nozarē, kā arī piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju	Profesionālais maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā
Studiju turpināšanas iespējas	Turpināt izglītību doktora studiju programmā, izpildot uzņemšanas prasības attiecīgajā doktora studiju programmā	Turpināt izglītību doktora studiju programmā, izpildot uzņemšanas prasības attiecīgajā doktora studiju programmā

Studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība” saturs atbilst Valsts standarta prasībām. Turpmāk ziņojumā sniegts detalizēts skaidrojums par studiju programmas apguves un vērtēšanas pamatprincipiem un kārtību, kā arī praksēm un maģistra darbu.

**RISEBA profesionālās maģistra studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība”
atbilstība projekta vadītāja profesijas standartam**

Rādītāji	Profesijas standarta prasības	RISEBA profesionālā maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība”
ekonomisko sistēmu attīstības tendences pasaulē	Zināšanas priekšstata līmenī	Ekonomika
globalizācijas loma ekonomisko procesu attīstībā	Zināšanas priekšstata līmenī	Ekonomika
ekonomikas teorija	Zināšanas izpratnes līmenī	Ekonomikas teorētiskie aspekti*
ekonomiski matemātiskās metodes	Zināšanas izpratnes līmenī	Ekonomikas teorētiskie aspekti*
starptautiskā komercdarbības vide	Zināšanas izpratnes līmenī	Komerctiesības
uzņēmuma darbības ilgtspējīgas attīstības plānošana	Zināšanas izpratnes līmenī	Stratēģiskā vadībzinība Stratēģisko vadībzinību pamati* Vadības lēmumu izstrāde uzņēmējdarbībā
korporatīvā sociālā atbildība	Zināšanas izpratnes līmenī	Inovācijas un radošums uzņēmējdarbībā
inovāciju vadīšana	Zināšanas izpratnes līmenī	Inovācijas un radošums uzņēmējdarbībā
sociālais dialogs	Zināšanas izpratnes līmenī	Vadības psiholoģija
loģistika	Zināšanas izpratnes līmenī	Loģistika / Piegādes ķēdes vadīšana
profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās	Zināšanas izpratnes līmenī	Visos studijuursos
stratēģiskā vadīšana	Zināšanas izpratnes līmenī	Stratēģiskā vadībzinība Stratēģisko vadībzinību pamati*
personāla vadīšana	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Personāla vadīšana
vadības psiholoģija	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Vadības psiholoģija
ražošanas un pakalpojumu organizēšana	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Ražošanas un pakalpojumu procesu vadīšana
finanšu un vadības grāmatvedība	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Finanšu pārvaldība Grāmatvedība un finanses*
finanšu vadīšana	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Finanšu pārvaldība
vadības informācijas sistēmas	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	IT sistēmu pārvaldība
kvalitātes vadības sistēmas	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Ražošanas un pakalpojumu procesu vadīšana
tirgzinības	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Mārketinga vadīšana
datorzinības	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	IT sistēmu pārvaldība
komercdarbības normatīvie akti	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Komerctiesības
darba tiesiskās attiecības	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Personāla vadīšana
vides aizsardzība	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	
darba aizsardzība	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Personāla vadīšana
lietišķā komunikācija	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Vadības psiholoģija

Rādītāji	Profesijas standarta prasības	RISEBA profesionālā maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība”
	<i>līmenī</i>	
ētika	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Vadības psiholoģija
valsts valoda	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Visi studiju kursi
Vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī	<i>Zināšanas lietošanas līmenī</i>	Visi studiju kursi
Izprast aktuālās ekonomiskās attīstības likumsakarības un principus	<i>Prasmes</i>	Ekonomika Ekonomikas teorētiskie aspekti
Izprast uzņēmuma darbības kopsakarības	<i>Prasmes</i>	Stratēģiskā vadībzinība Stratēģisko vadībzinību pamati
Analizēt ekonomiskajā vidē notiekošos procesus un pieņemt lēmumus atbilstoši situācijas izmaiņām.	<i>Prasmes</i>	Ekonomika Vadības lēmumu izstrāde uzņēmējdarbībā
Analizēt uzņēmuma darbību, identificēt problēmas un izstrādāt to risinājumus	<i>Prasmes</i>	Pētnieciskā darba metodoloģija Maģistra darbs Projekta vadīšana Vadības lēmumu izstrāde uzņēmējdarbībā
Analizēt, sistematizēt, sintezēt un integrēt uzņēmuma darbībai nepieciešamo informāciju.	<i>Prasmes</i>	Personāla vadīšana Pētnieciskā darba metodoloģija Finanšu pārvaldība Maģistra darbs
Analizēt, sistematizēt, sintezēt un integrēt uzņēmuma darbībai nepieciešamo informāciju.	<i>Prasmes</i>	Stratēģiskā vadībzinība
Pielietot ekonomiski matemātiskās metodes vadīšanas procesā	<i>Prasmes</i>	Ekonomika
Lietot modernās informācijas iegūšanas, apstrādes un sistematizēšanas tehnoloģijas.	<i>Prasmes</i>	Pētnieciskā darba metodoloģija IT sistēmu pārvaldība
Organizēt un vadīt personāla darbu, prast risināt konflikta situācijas.	<i>Prasmes</i>	Personāla vadīšana
Vadīt komandas/grupas darbu.	<i>Prasmes</i>	Projekta vadīšana Stratēģiskā vadībzinība
Strādāt komandā/grupā, deleģēt un koordinēt pienākumu izpildi.	<i>Prasmes</i>	Projekta vadīšana Stratēģiskā vadībzinība
Izvēlēties, novērtēt un motivēt personālu.	<i>Prasmes</i>	Personāla vadīšana
Ieviest progresīvus risinājumus un metodes uzņēmuma darba, ražošanas un vadīšanas organizācijā.	<i>Prasmes</i>	Ražošanas un pakalpojumu procesu vadīšana
Formulēt uzņēmuma mērķus, sastādīt attīstības stratēģisko plānu un veikt tā izpildes novērtējumu.	<i>Prasmes</i>	Stratēģiskā vadībzinība
Izprast tirgvedības principus un tās lomu uzņēmuma stratēģiskajā attīstībā.	<i>Prasmes</i>	Mārketinga vadīšana
Izprast ražošanas un pakalpojumu organizēšanas principus un paņēmienus.	<i>Prasmes</i>	Ražošanas un pakalpojumu procesu vadīšana
Izprast uzņēmuma finanšu un tehnoloģiskās darbības rādītājus, un pieņemt lēmumus, lai veicinātu uzņēmuma darbības optimizāciju un pelnītspējas uzlabošanu.	<i>Prasmes</i>	IT sistēmu pārvaldība Finanšu pārvaldība
Analizēt, novērtēt un plānot uzņēmuma finanses.	<i>Prasmes</i>	Finanšu pārvaldība Grāmatvedība un finanses*
Pielietot jaunākās darba organizācijas formas un vadības informācijas sistēmas uzņēmuma vadīšanas procesa nodrošināšanā.	<i>Prasmes</i>	IT sistēmu pārvaldība
Izprast īpašnieku un citu ieinteresēto pušu intereses un integrēt tās uzņēmuma attīstības stratēģiskajā plānā.	<i>Prasmes</i>	Stratēģiskā vadībzinība

Rādītāji	Profesijas standarta prasības	RISEBA profesionālā maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība”
Komunicēt un sadarboties ar personālu, partneriem, īpašniekiem, masu saziņas līdzekļiem, valsts un nevalstiskajām institūcijām.	<i>Prasmes</i>	Personāla vadīšana Vadīšanas psiholoģija
Orientēties uzņēmumu darbību reglamentējošajos dokumentos un normatīvajos aktos.	<i>Prasmes</i>	Personāla vadīšana Finanšu pārvaldība
Patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas	<i>Prasmes</i>	Visi studiju kursi
Efektīvi plānot un organizēt savu darbu.	<i>Prasmes</i>	Ražošanas un pakalpojumu procesu vadīšana Maģistra darbs
Sagatavot un sniegt prezentācijas.	<i>Prasmes</i>	Maģistra darbs Projekta vadīšana Stratēģiskā vadībzinība Prakse Stratēģisko vadībzinību pamati* Vadības lēmumu izstrāde uzņēmējdarbībā
Ievērot normatīvos aktus un ētikas normas	<i>Prasmes</i>	Komerctiesības
Pārvaldīt valsts valodu	<i>Prasmes</i>	Visi studiju kursi
Pārvaldīt vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.	<i>Prasmes</i>	Visi studiju kursi
Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.	<i>Prasmes</i>	Visi studiju kursi
Ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības noteikumus.	<i>Prasmes</i>	Ražošanas un pakalpojumu procesu vadīšana
Ievērot darba tiesisko attiecību noteikumus	<i>Prasmes</i>	Personāla vadīšana
Spēja pielietot teorētiskās un praktiskās zināšanas un prasmes uzņēmuma un tā struktūrvienību efektīvā vadīšanā	<i>Kompetences</i>	Personāla vadīšana
Spēja izstrādāt uzņēmuma darbības stratēģiju, misiju un mērķus valsts, īpašnieku un sabiedrības interesēs.	<i>Kompetences</i>	Stratēģiskā vadībzinība
Spēja plānot un prognozēt uzņēmuma efektīvu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai.	<i>Kompetences</i>	Ekonomika
Spēja organizēt uzņēmuma racionālu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai.	<i>Kompetences</i>	Ekonomika
Spēja vadīt nacionālu un internacionālu – multikulturālu darbinieku kolektīvu.	<i>Kompetences</i>	Personāla vadīšana
Spēja strādāt individuāli un grupā, pielietojot savas zināšanas un līdera prasmes, spēja uzņemties atbildību par savas darbības rezultātiem.	<i>Kompetences</i>	Stratēģiskā vadīšana Vadības psiholoģija Projektu vadīšana
Spēja pārstāvēt uzņēmumu darījumos ar citiem uzņēmumiem, organizācijām, iestādēm, ieskaitot pašvaldības un valsts institūcijas.	<i>Kompetences</i>	Stratēģiskā vadīšana
Spēja sadarboties ar citiem uzņēmumiem, īpašniekiem un citām ieinteresēto personu grupām uzņēmuma mērķu sasniegšanai	<i>Kompetences</i>	Projekta vadīšana
Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās	<i>Kompetences</i>	Visi studiju kursi
Spēja veikt pētījumus ar zinātnisko vērtību vadībzinību jomā.	<i>Kompetences</i>	Pētnieciskā darba metodoloģija Maģistra darbs
Spēja lietot informācijas tehnoloģijas savas darbības veikšanai.	<i>Kompetences</i>	IT sistēmu pārvaldība
Spēja nodrošināt darba aizsardzības un	<i>Kompetences</i>	Ražošanas un pakalpojumu procesu

Rādītāji	Profesijas standarta prasības	RISEBA profesionālā maģistra studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība”
ugunsdrošības normatīvo aktu prasību ievērošanu uzņēmumā.		vadīšana
Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu uzņēmumā.	<i>Kompetences</i>	Personāla vadīšana
Spēja nodrošināt vides aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu uzņēmumā	<i>Kompetences</i>	Ražošanas un pakalpojumu procesu vadīšana

**Ievadmodulis*